

MET ANDERE OGEN DOEN-DAG

Hoe zorgt een betere samenwerking tussen onderwijs, zorg en jeugd voor optimale ontwikkelkansen van kinderen?

DAGPROGRAMMA

Grote Zaal Pakhuis de Zwijger

09:00	Inloop Pakhuis de Zwijger Ontvangst foyer	11:25	Keynote 'Lerende Aanpak' Door Marjet van Houten (Programmaleider Bestaanszekerheid en Waardevol Werken, Movisie)	14:45	Keynote 'Transactionele Analyse' Door Suzan Knikkink (Programmamanager Samendraads, Manager a.i. RegioZorgNu Utrecht)
09:30	Start programma Opening door moderator Natasja van den Berg met bijdragen van: <ul style="list-style-type: none">• Marijke Andeweg Programmamanager Met Andere Ogen• Hans Spigt Voorzitter Jeugdzorg Nederland• René Peeters Bestuurlijk ambassadeur samenwerking onderwijs, jeugd en zorg	11:50	Tweede ronde DOEN In bouwsteengroepen: <i>Wat?</i> Interventie door Hanny Voskuylen (Beleidsadviseur Gemeente Leeuwarden)	15:10	Vierde ronde DOEN In bouwsteengroepen: <i>Wat niet & Hoe draagt dit bij?</i> Interventie India
10:00	Keynote 'Verandermanagement' Door John Grin (Hoogleraar Systeeminnovatie Universiteit van Amsterdam)	12:35	Rondgang bouwstenen	15:55	Pauze en rondgang bouwstenen
10:25	Eerste ronde DOEN In bouwsteengroepen: <i>Waartoe?</i> Interventie Iyobo Amayo (Leerkracht Basisschool Het Epos)	12:50	Netwerklunch	16:15	Laatste ronde DOEN In bouwsteengroepen: Samenvoegen canvassen
11:10	Koffiepauze en rondgang bouwstenen	13:20	Keynote 'Met Andere Ogen Kijken' Door Hans Aarsman (Fotograaf, schrijver, columnist)	17:00	Wrap-up programma Afsluiting door moderator Natasja van den Berg met bijdragen van Marco van der Kooij (tekenaar) en Silvia Koning (spiegelreflexkunstenaar).
		13:45	Derde ronde DOEN In bouwsteengroepen: <i>Waarbinnen & Waarmee?</i> Interventie Wouter Staal (Hoogleraar Jeugd en Adolescentie Psychiatrie Radboud Universiteit, psychiater)	18:00	Netwerkdiner
		14:30	Pauze en rondgang bouwstenen	20:00	Einde programma

MEER OVER

YARA

DOEN

(deed, heeft gedaan)

1 een werking verrichten; = uitvoeren:

zo gezegd zo gedaan

het uitgesproken voornemen

werd direct uitgevoerd;

iets gedaan krijgen

zorgen dat het gebeurt

MEER OVER

DIRK

ZES WERKZAME ELEMENTEN

1. Gedeelde visie en urgentie onderwijs-zorg-jeugd
2. Cultuur van samenwerken
3. Regie op de samenwerking op alle niveaus van uitvoering, beleid en bestuur
4. Lerende cyclus: zicht op de voortgang
5. Faciliterend stelsel
6. Werken in één ecosysteem

In de tweede Midterm staat een uitgebreide toelichting.

OPEN MIDTERM

**INCLUSIEF
SAMENWERKEN**

STELSELZAKEN

**DE 7
MAO**

**FACILITEREND STELSEL
HOE KAN DE LANDELIJKE
BELEIDSCOALITIE BIJDRAGEN?**

INSPIRATIETREGIO'S

**SAMENWERKEN
ALS ÉÉN NETWERK**

**INTERPROFESSIOENEEL
SAMENWERKEN**

LERENDE AANPAK

**BOUW-
STENEN**

MET ANDERE OGEN DOEN-DAG

24 SEPTEMBER 2021

BOUWSTEEN

Naam bouwsteen

.....
.....
.....
.....
.....

WAARBINNEN

Welke omstandigheden binnen of buiten organisaties zijn cruciaal voor het slagen? Hoe is het daarmee gesteld? Wat moet er gebeuren om jullie werkagenda te laten slagen? Wat is de verhouding tussen jullie en MAO? Wat zijn de belangrijkste kansen en risico's voor het slagen?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WAT NIET

Wat hoort bij deze opdracht en wat valt erbuiten? Waar liggen de grenzen van het programma MAO, bijvoorbeeld in doelen, inspanningen of betrokkenen?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WAARTOE

Wat is de reden om, gegeven deze situatie, een werkagenda op te stellen voor deze bouwsteen? Wat is de verhouding van aanleiding tot de samenwerking in Met Andere Ogen en de ontwikkelkansen van kinderen? Aan welk doel moet jullie werkagenda bijdragen? Formuleer in 10 a 20 zinnen.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

HOE DRAAGT DIT BIJ AAN SAMENWERKING EN AAN ONTWIKKELKANSSEN VAN KINDEREN

Beschrijf de impact van jullie aanpak op het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs, zorg en jeugd en dus op de ontwikkelkansen van kinderen.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

EIGENAAR

Naam:

E-mail:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WAT

Beschrijf de concrete aanpak van deze bouwsteen: wat gaan jullie doen, met welk resultaat en met welk doel? Wat zijn de uit te voeren elementen (denk aan: activiteiten, projecten etc.)? Voorbeeld: 'We gaan tien trainingen geven. We maken een handreiking. We implementeren inclusief samenwerken in 2022 in tien regio's.'

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WAARMEE

Welke middelen hebben jullie nodig? Denk aan: mensen, geld, contacten of andere informatie.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A close-up photograph of a human eye with a striking yellow iris. The eye is looking slightly to the right. The background is a warm, golden-brown color, matching the overall aesthetic of the image. The text is overlaid on the upper and middle portions of the eye.

**MET ANDERE OGEN
DOEN-DAG**

JOHN GRIN

HOOGLERAAR SYSTEEMINNOVATIES, UVA

*‘Met andere ogen’
bezien door een
transitie-bril*

John Grin

www.uva.nl/profiel/j.grin

j.grin@uva.nl

De zin van experimenteren

Experimenten bieden plek voor:

- *vrijelijk bedenken, bespreken en uitwerken van nieuwe ideeën*
- *veilig leren over merites en beperkingen*
- *ervaren van barrières te vertaling ervan in regime-aanpassingen*

Wat heb je daaraan?

- *betere praktijken ontdekken*
- *anderen daarvan overtuigen*
- *systeemveranderingen legitimeren op basis van ervaring en analyse*

De zin van een network van experimenten

Meer plekken => meer nieuwe opties

Samen leer je meer =>

- *beter uitgewerkte opties*
- *synergie tussen opties*

Alliantievorming

- *aard en merites nieuwe praktijk uitdragen*
- *anderen overtuigen van nut & noodzaak systeemaanpassingen*

Samen leer je meer: synergie tussen opties

DIALOOGAVONDEN: DOOR DE OGEN VAN ...

Dialogoog #1

Door de ogen van India:
'Ik wil leren!'

De eerste online dialoogavond van Met Andere Ogen vond plaats op maandagavond 9 november jl. Met sprekers in de zaal én via Zoom kwam er een levendige uitwisseling op gang over de noodzaak tot verandering in onderwijs en zorg. Inspiratiebron van de avond was de korte film over het meisje India dat vastbesloten is alles uit zichzelf te halen wat ze in zich heeft.

Opgehaalde bouwstenen voor een nieuwe manier van doen en denken #1

1. Zet het kind centraal en vraag: hoe kunnen wij je helpen?
2. Maak van de leerplicht een ontwikkelrecht.
3. De 'passende plek' is hier.
4. Geef ruimte aan praktische experimenten en laat van daaruit de wet- en regelgeving volgen.
5. Beslis niet over maar mét kinderen.
- 6.

Terugkijken? [Klik hier.](#)

Dialogoog #2

Door de ogen van professionals:
'Samen zien we zoveel meer'

Interprofessioneel samenwerken, wat is dat en waarom is het nodig? Daarover ging het in tweede dialoogmiddag op maandag 30 november jl. Dit keer konden we meekijken door de ogen van professionals.

Opgehaalde bouwstenen voor een nieuwe manier van doen en denken #2

1. Zie het kind als één geheel, niet als een verzameling specialismen.
2. Geef de stem van jeugdigen meer gewicht.
3. Breng professionals samen op één plek: daar waar het kind is.
4. Samen 'op de vloer' staan is de beste manier van interprofessioneel samenwerken.
5. Besteed meer aandacht aan interprofessioneel opleiden.

Terugkijken? [Klik hier.](#)

Dialogoog #3

Door de ogen van bestuurders

Wat zien bestuurders als ze kijken naar de wereld van het kind? In dialoogavond #3 op 28 januari 2021 gingen moderator Natasja van den Berg en 'tafeldame' Astrid Ottenheim in gesprek met bestuurders, beleidsmakers en onderzoekers over de kunst van het anders besturen.

Opgehaalde bouwstenen voor een nieuwe manier van doen en denken #3

1. Een goede bestuurder geeft ruimte en vertrouwen en durft los te laten.
2. Creëer één ontwikkelplek voor alle kinderen.
3. Durf het systeem af te breken om ruimte te maken voor iets nieuws.
4. Zet niet zozeer het kind, maar de interacties van het kind centraal.
5. Werk vanuit 'leidende principes' om het meer over de inhoud, minder over geld te kunnen hebben.

Terugkijken? [Klik hier.](#)

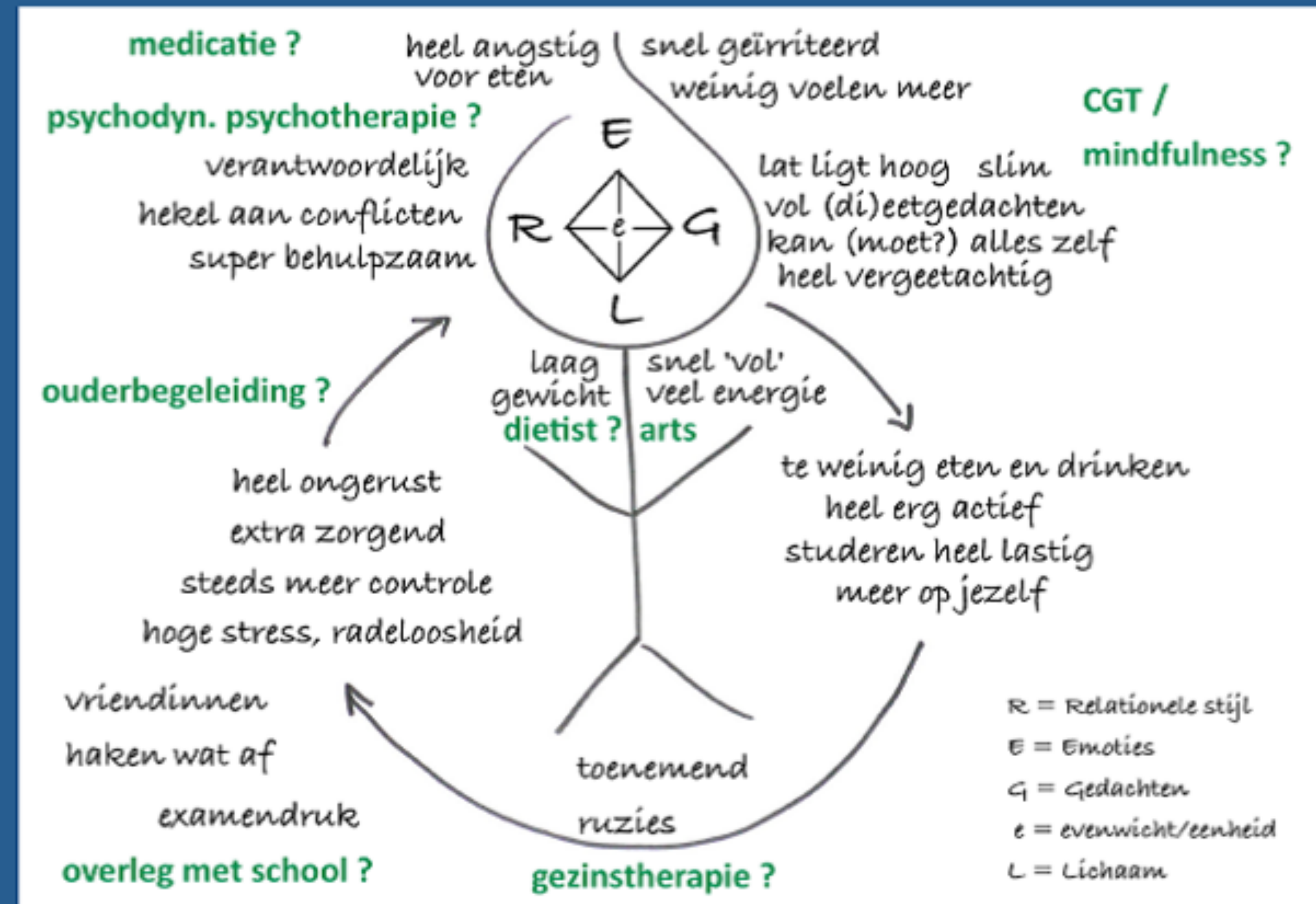
Zodoende ook een andere oriëntatie (vision) ontwikkelen

Op basis van wat je ziet als gemeenschappelijke elementen achter deze lessen:

- *kind centraal, kind als geheel zien i.p.v. verzameling specialismen, anders interprofessioneel samenwerking gaat allemaal wezenlijk over:*
- (i) nieuwe aannames over factoren die gezondheid en welzijn bepalen, en over hun interacties
- (iii) erkennen van de agency van het kind
- (ii) maak verhoudingen kind-professional en tussen professionals kloppend met (i) en (ii)
- Werk bestuurlijke lessen vanuit die visie verder uit, met nadruk op hoe succes afhankelijk is van deze elementen én hun samenhang
- ... en internaliseer die betekenisgeving bij bestuurders
- *contra een onbedoeld halfzachte uitkomst a.g.v. hun context*

Voorbeeld

Anorexia Nervosa mogelijke interventies

© George Westerman

*Dus: leren
is óók
verdiepen*

*Alliantie-
vorming:
denk aan
verbreding*

A close-up photograph of a human eye with a striking yellow iris. The eye is looking slightly to the right. The background is a warm, golden-brown color, matching the overall tone of the image. The text is overlaid on the upper and middle portions of the eye.

**MET ANDERE OGEN
DOEN-DAG**

IYOBO AMAYO
LEERKRACHT BASISCHOOL HET EPOS

Basisschool
Het Epos

**MET ANDERE OGEN
DOEN-DAG**

MARJET VAN HOUTEN

**PROGRAMMALEIDER BESTAANSZEKERHEID EN WAARDEVOL
WERKEN, MOVISIE**

Het Initiatieven Collectief

Een lerende aanpak

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Waar het begon

In opdracht van VWS

Binnen programma OPAZ

Ondersteuning

Passend

Zorgaanbod

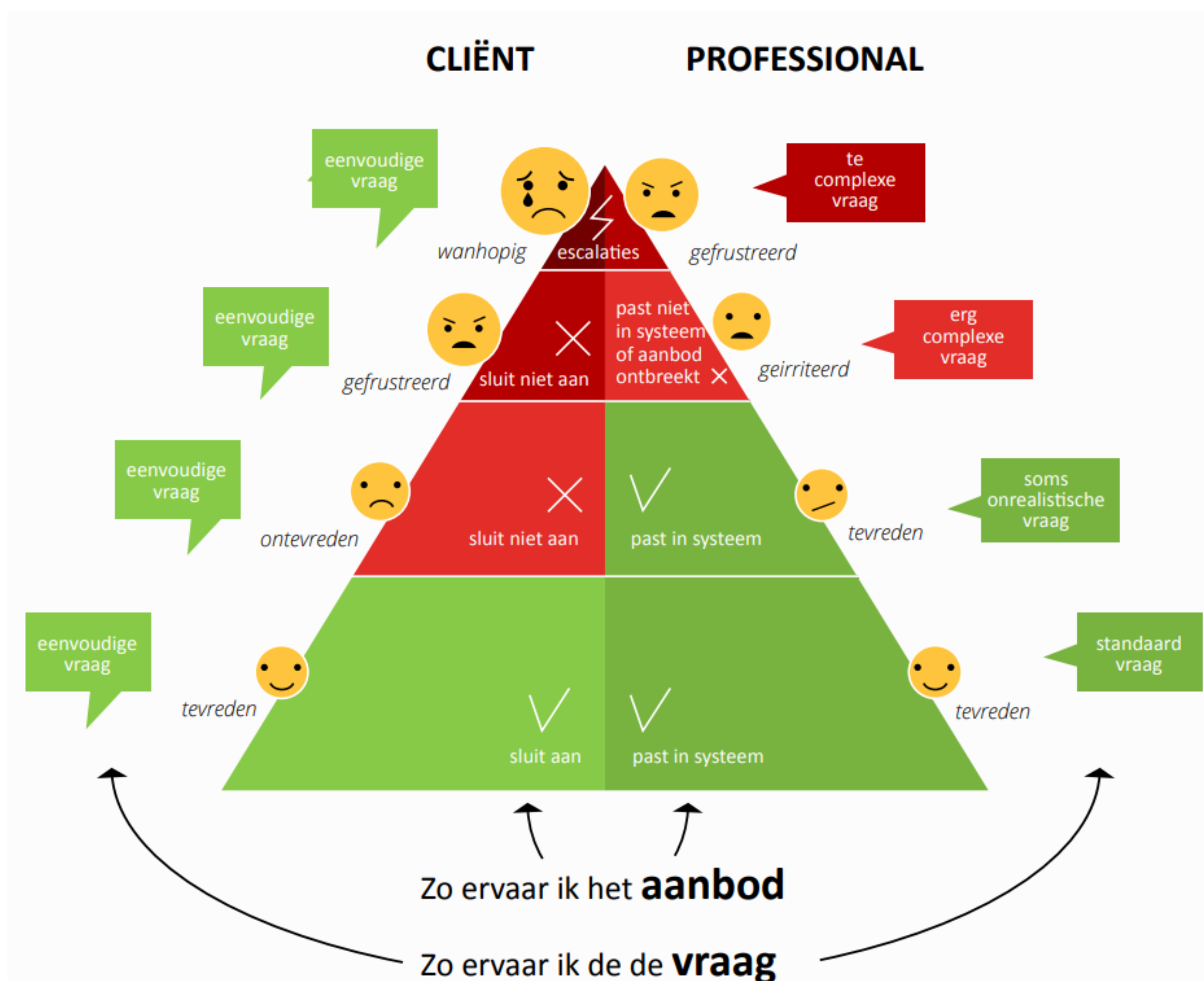

Leren van thuiszittersinitiatieven

Ontwikkelrecht als brug tussen zorg en onderwijs

Complexiteit ontstaat doordat het gangbare aanbod geen goed antwoord biedt: de vraag 'past' niet in het systeem.

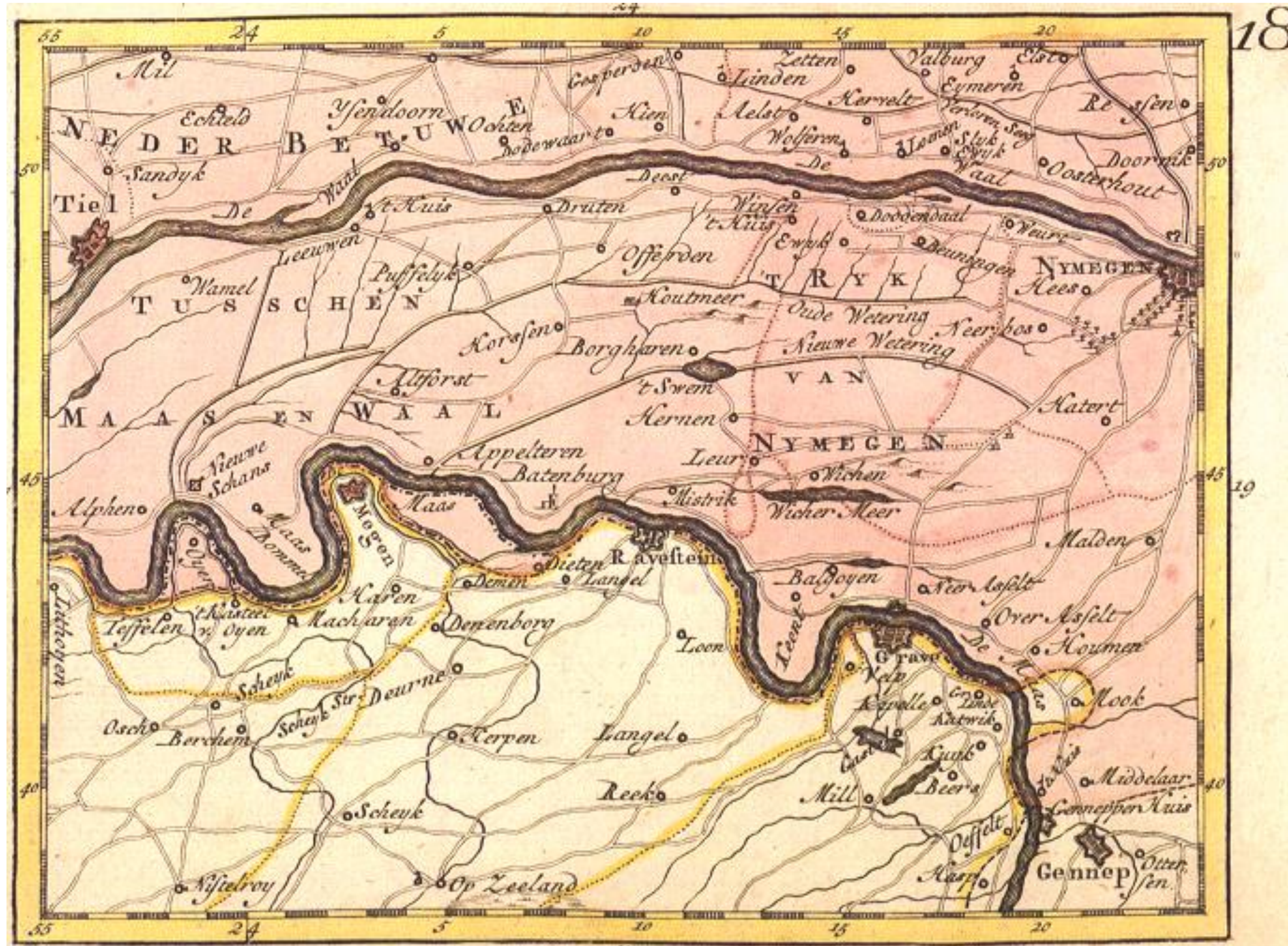

Van 45 initiatieven in 2018 naar 122 in 2021

Van-Leersum-schoolplek
De-Lans-Thuiszittersklas
Educpress-Praktijk-de-regenboog
Minischool
Bureau-voor-Pedagogiek
Inizo
Stichting-KlotsFlowkids
Quality-of-life-enter
Stichting-Loek@you
Vecht-collegeCumCura
RobertshuisLytz-Tolsum
Feniks-talentBreaktime
Rebels-in-company
Diorama8Mooi-Anders
algemeen Xpant
Droomklas-van-de-Prinsenstichting
School-van-HIPWalhallab
KikidioThuisonderwijs
t-Koepeltje
Huiskamerproject-bij-rebound-flexcollege
Stichting-de-Mini-maatschappij-Gewoon-Anders
OpishelptVilla-Revius-Doorn
Linawijs
Spirare Pleyzier-collegeValkennestje
School2CareDagelijks-bestaan Rebound
De-BlinkerEducatieve-Crisisopvang Zijn
Plein-der-mogelijkhedenOZC-Odijk
TriunityDe-Regenboog/LeonardoAssist
Maupertuis-Thuiszittersproject-van-Maupertuis

Conclusie: tweestromenland

Changing the rules

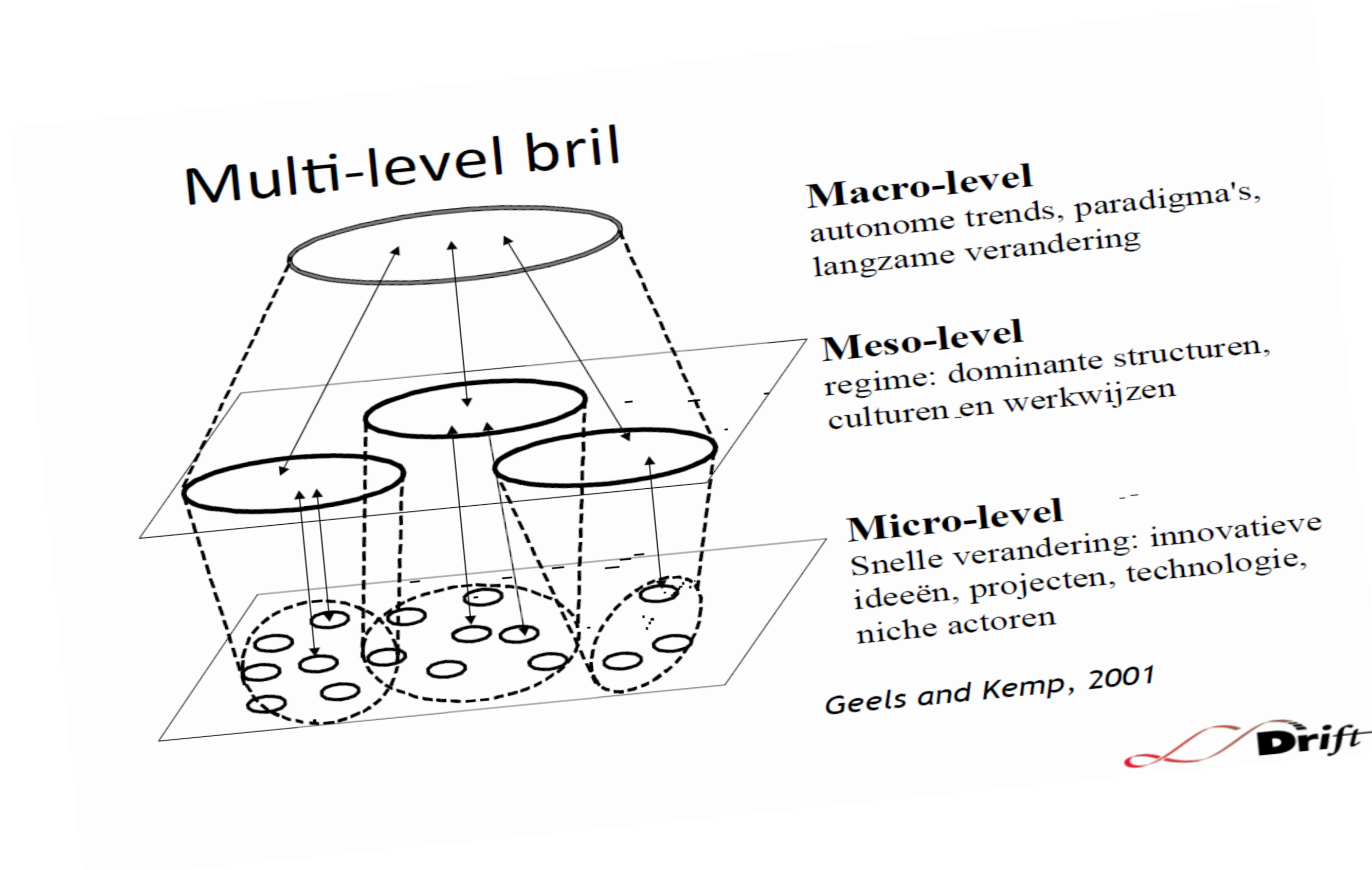
Adjusting and learning

Building the new

Managing phase-out

Waarom zijn initiatieven zo belangrijk in een lerende aanpak?

.....maar zij komen zeer moeilijk aan tafel
zowel lokaal, regionaal als landelijk

WELKE UNIEKE OPLOSSINGEN BIEDEN INITIATIEVEN VOOR THUISZITTERS?

OP ONTDEKKINGSTOCHT

We gaan in 3 stappen op ontdekkingsstocht met de beste stuurliu aan boord.

TWEE STROMENLAND

We gaan op ontdekkingsstocht in het onderwijs- en zorgdomein en hun uiterwaarden:

Hoofdstroom

Alternatieve stroom

In de alternatieve stroom hebben we zo'n 120 initiatieven op de radar.

Deze unieke bootjes vormen een uniek aanbod. Er zit in het aanbod zeker een gedeelde bedoeling, hoe dan ook staan ze voor:

Drijven, dobben

Recht op eigen ontwikkeling = eigen tempo = eigen volgorde = eigen richting

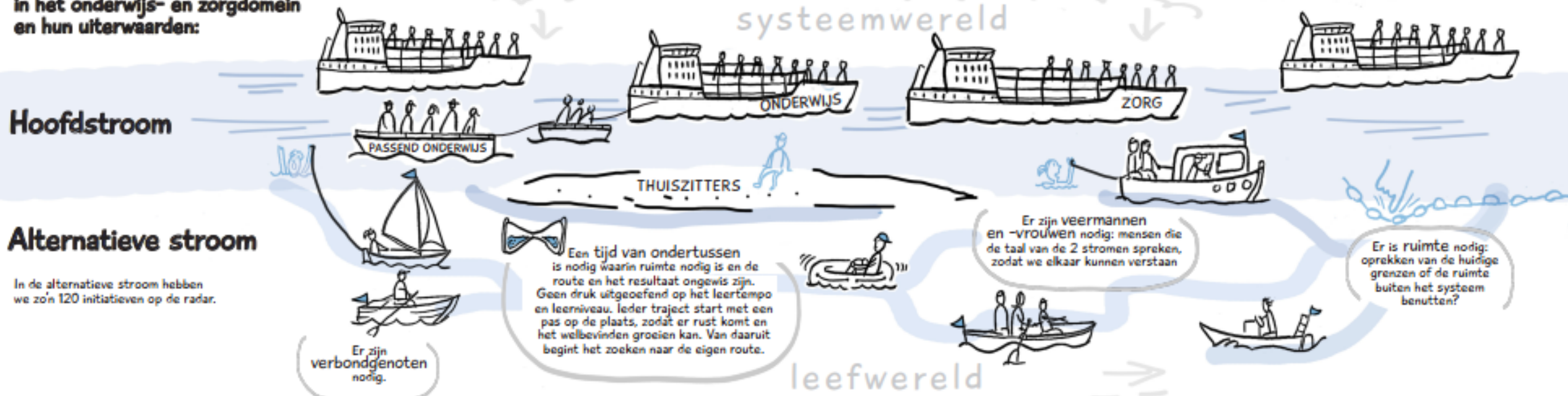
In het het vizier wat belangrijk is, de kwaliteitsvraag

Samenwerking met het hele gezinssysteem.

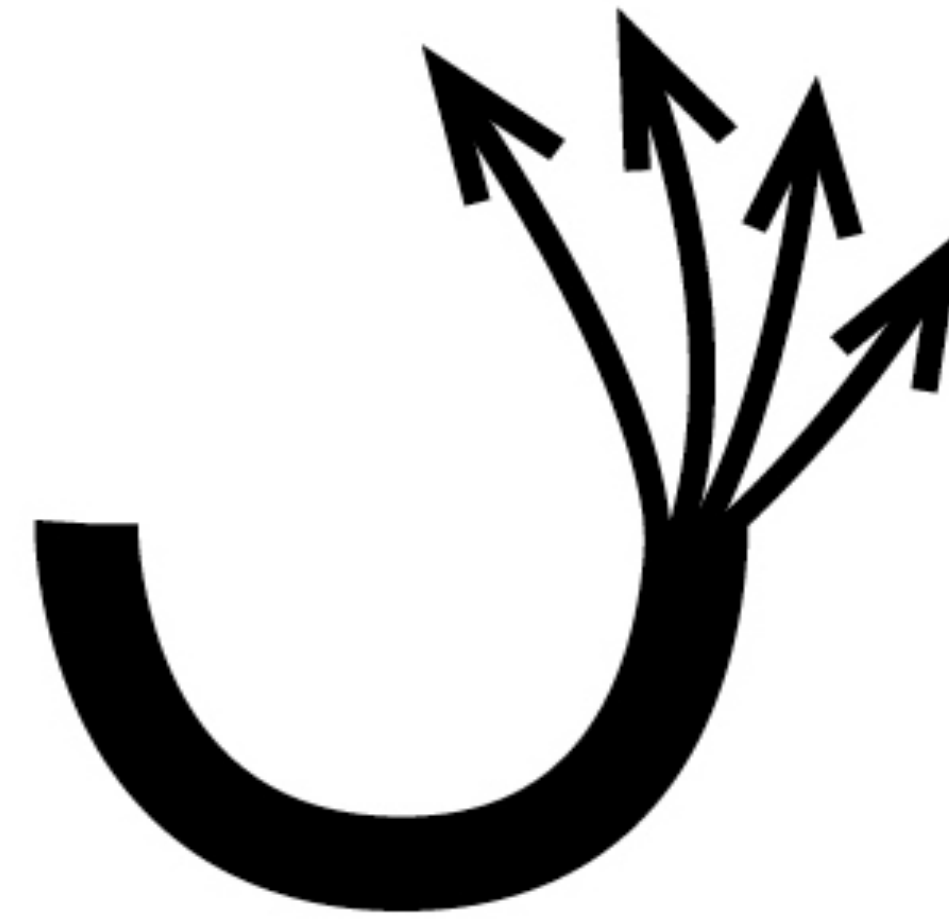
Koersen op optimale ontwikkeling met een open eindpunt geeft perspectief

De oplossingen zijn levenbreed en levenslang

We laten je niet los: onvoorwaardelijke steun en geloof in de ontwikkeling van het kind

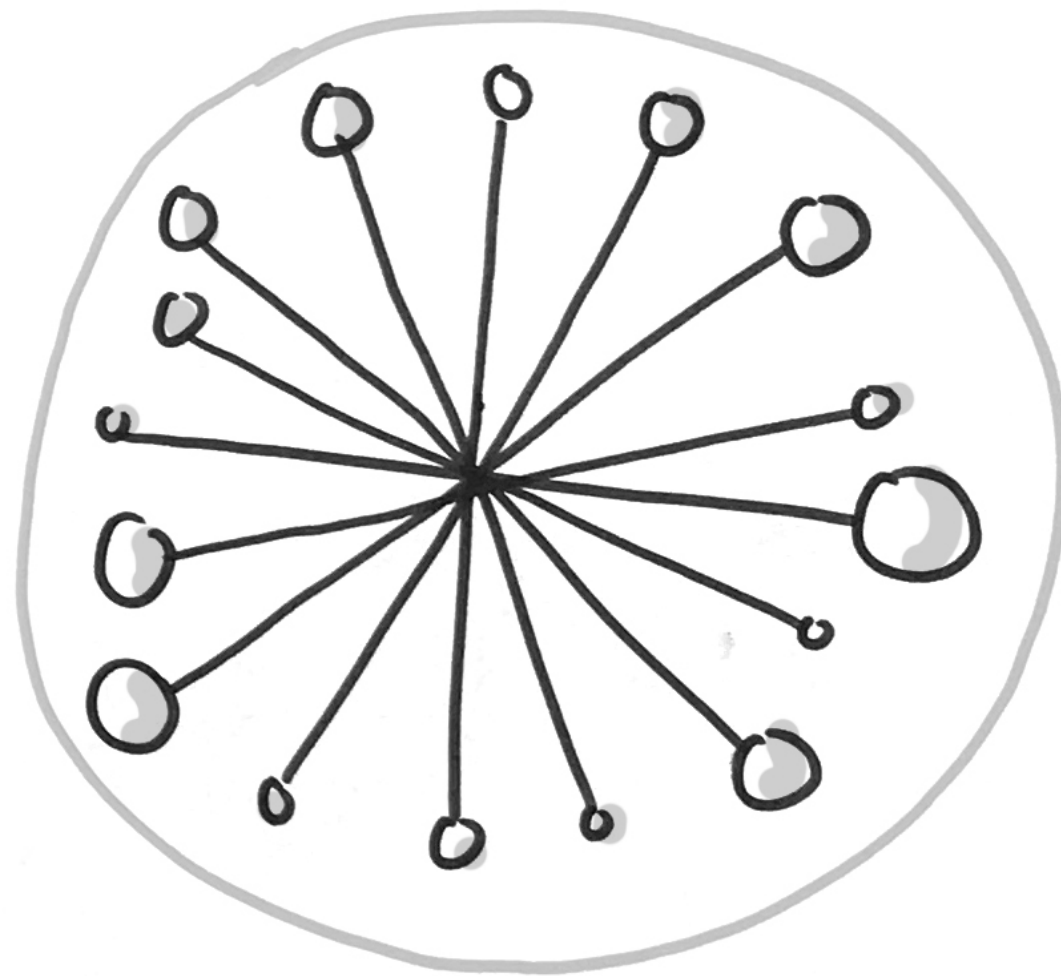
Het Initiatieven Collectief

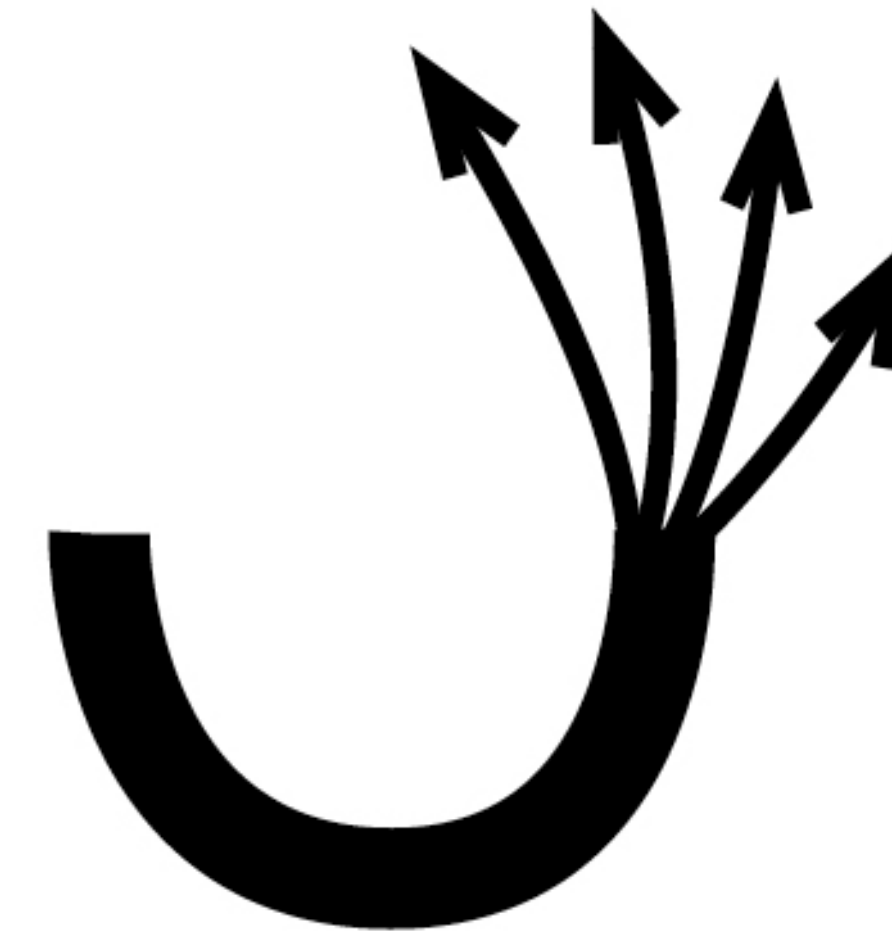
Meer routes voor leren en ontwikkelen

INITIATIEVEN MOETEN VERENIGEN

- ⊗ PROBLEEM WORDT DUIDELIJK
- KENNISOVERDRACHT
- 🌀 BELEID BEÏNVLOEDEN
- ⚡ AANJAGER ANDERE INITIATIEVEN
- 💡 INTERESSANT VOOR HET SYSTEEM: INNOVATIEF.

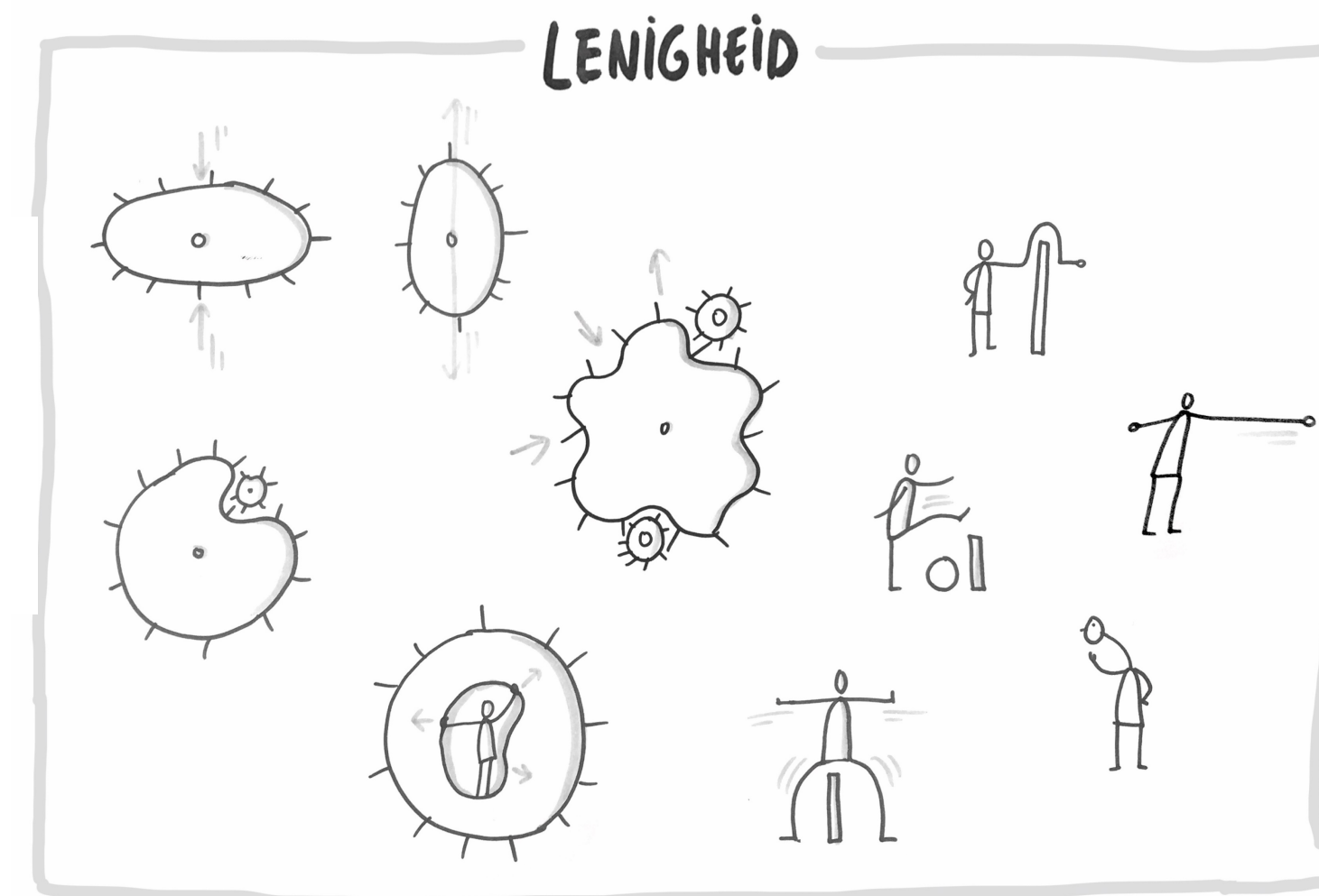
Het Initiatieven Collectief

⚡ DRIVE

🧪 INVENTIVITEIT

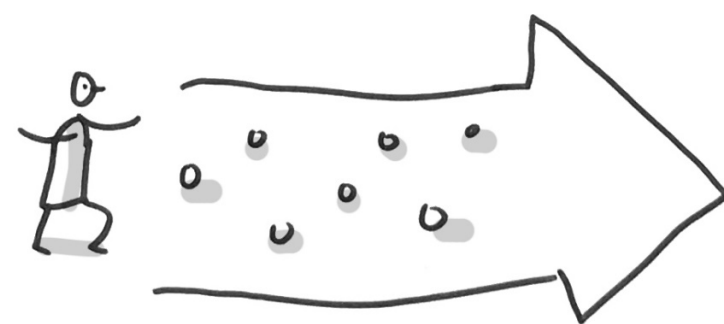
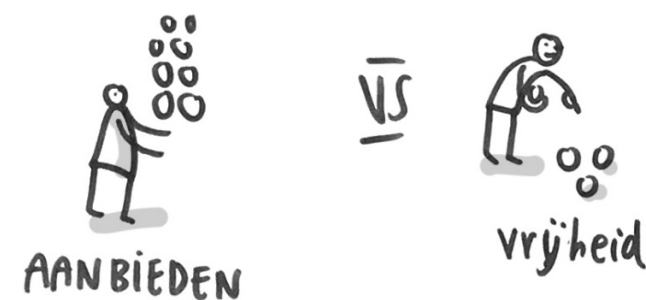
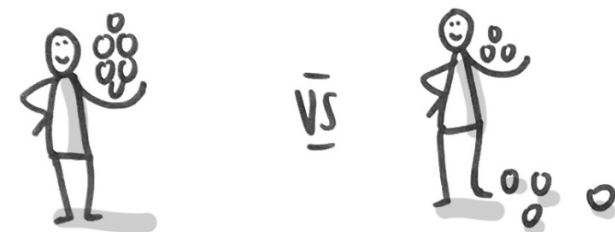
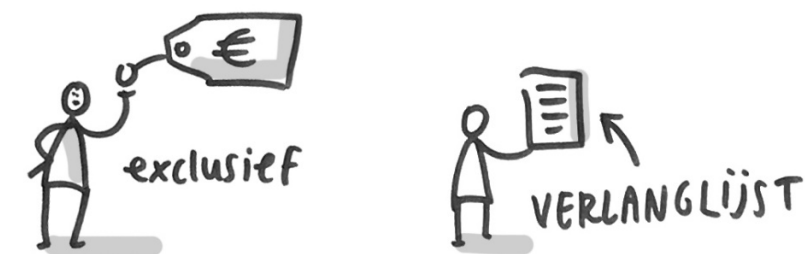
♥ KIND ÉCHT CENTRAAL

Waar wringt het?

WAT IS PASSEND?

leven breed
leven slange dynamisch

Eigenaarschap van “het probleem”

Onderwijs/zorg=>ontwikkeling

Focus op organiseren, oplossen en terugkeren

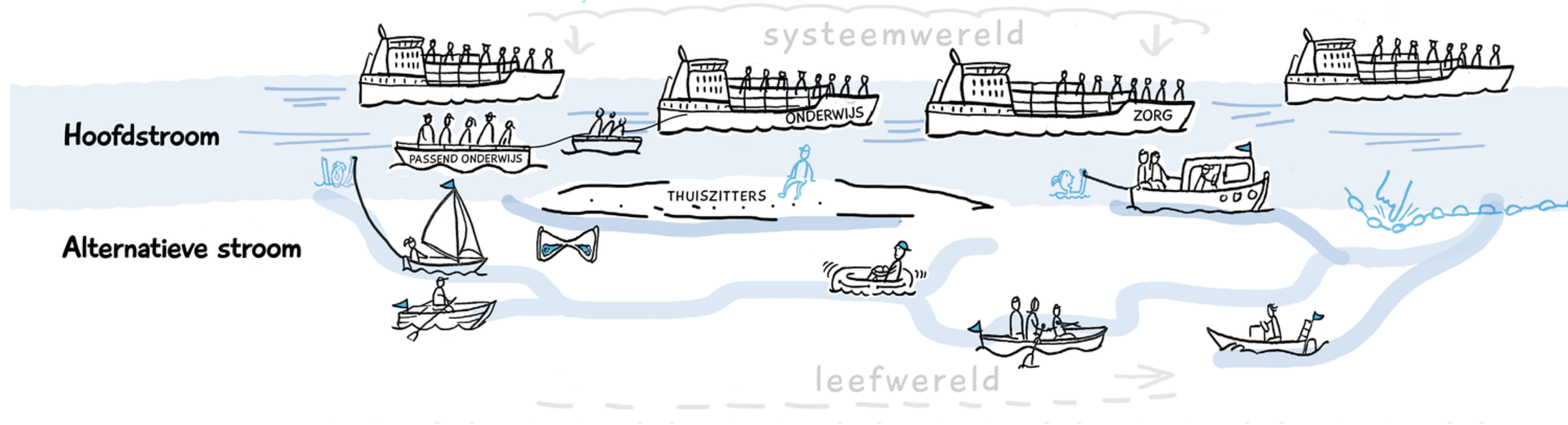
Wat is oorzaak en wat is gevolg?

Hamvraag: wat is een normale ontwikkeling?

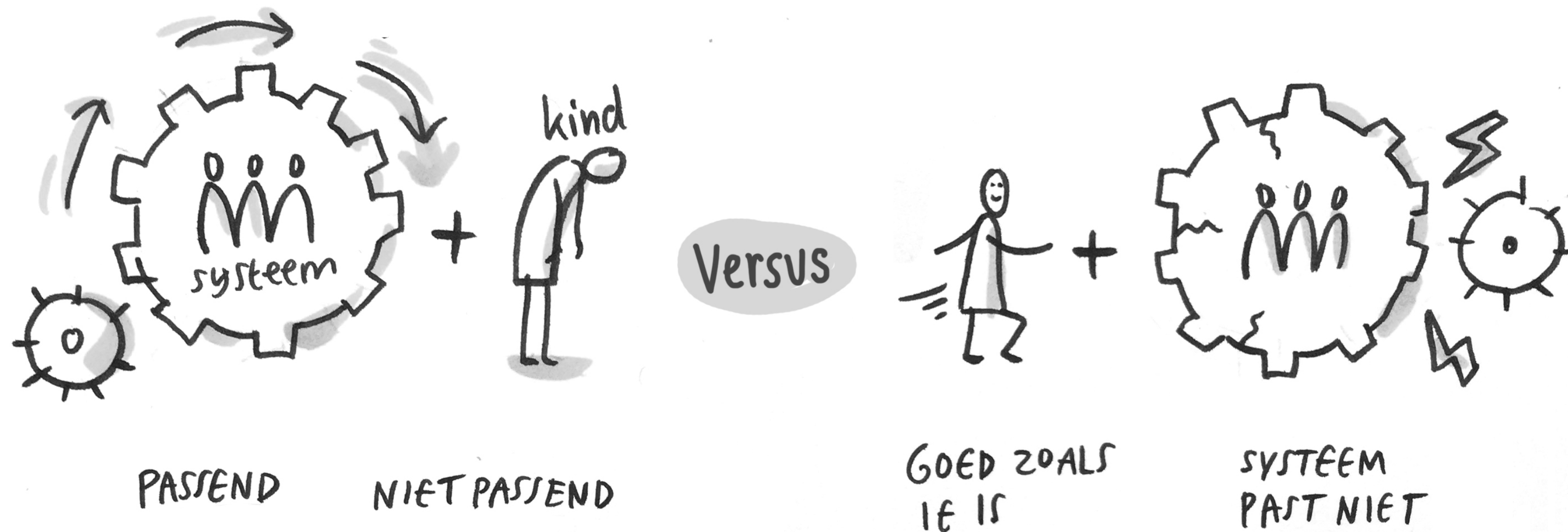

- 1. Rust, tijd, ruimte, herstel, zelfvertrouwen, veiligheid**
- 2. Aansluiten bij waar dit kind/deze jongere is, de mens zien zoals die is, niet zoals het zou moeten zijn, talenten (h)erkennen, gevoel van eigenwaarde**
- 3. Veilige openingen maken, koersen op optimale ontwikkeling die bij hem of haar past, zoeken naar nieuwe wegen, een plek in de maatschappij.**

TWEE STROMENLAND Het onderwijs- en zorgdomein en hun uiterwaarden:

Niet passend ervaring

- Omarm de waarde van initiatieven als kracht, als bronnen van maatschappelijk verandering en schiet niet gelijk in de regelreflex (kwaliteit, doelen, waarborgen, termijnen, budgetten...)
- Laat het niet weten toe, dat betekent vertrouwen en samen zoeken
- Kijk niet met een korte termijn geld bril, een jong mens dat zijn weg in het leven vind zal vele malen goedkoper zijn dan iemand die levenslang op zorg en uitkeringen aangewezen is

Bedankt voor het luisteren
Ik sta altijd open voor contact:
Marjet van Houten
m.vanhouten@movisie.nl

**MET ANDERE OGEN
DOEN-DAG**

SUZAN KNIKKINK

**PROGRAMMAMANAGER SAMENDRAADS EN MANAGER A.I.
REGIOZORGNU UTRECHT**

Symposium Met andere ogen

Vrijdag 24 september 2021

Suzan Knikkink

Agenda

- Wie is Suzan Knikkink
 - Privé
 - Professioneel
- Hoe kwam TA op mijn pad?
- Wat is TA?
- Drama driehoek
- Winnaarsdriehoek
- PRO
- IJsberg model
- Wat deed TA met mij?

Achtergrond

Suzan Knikkink

Professionele achtergrond

REGIOZORGNU

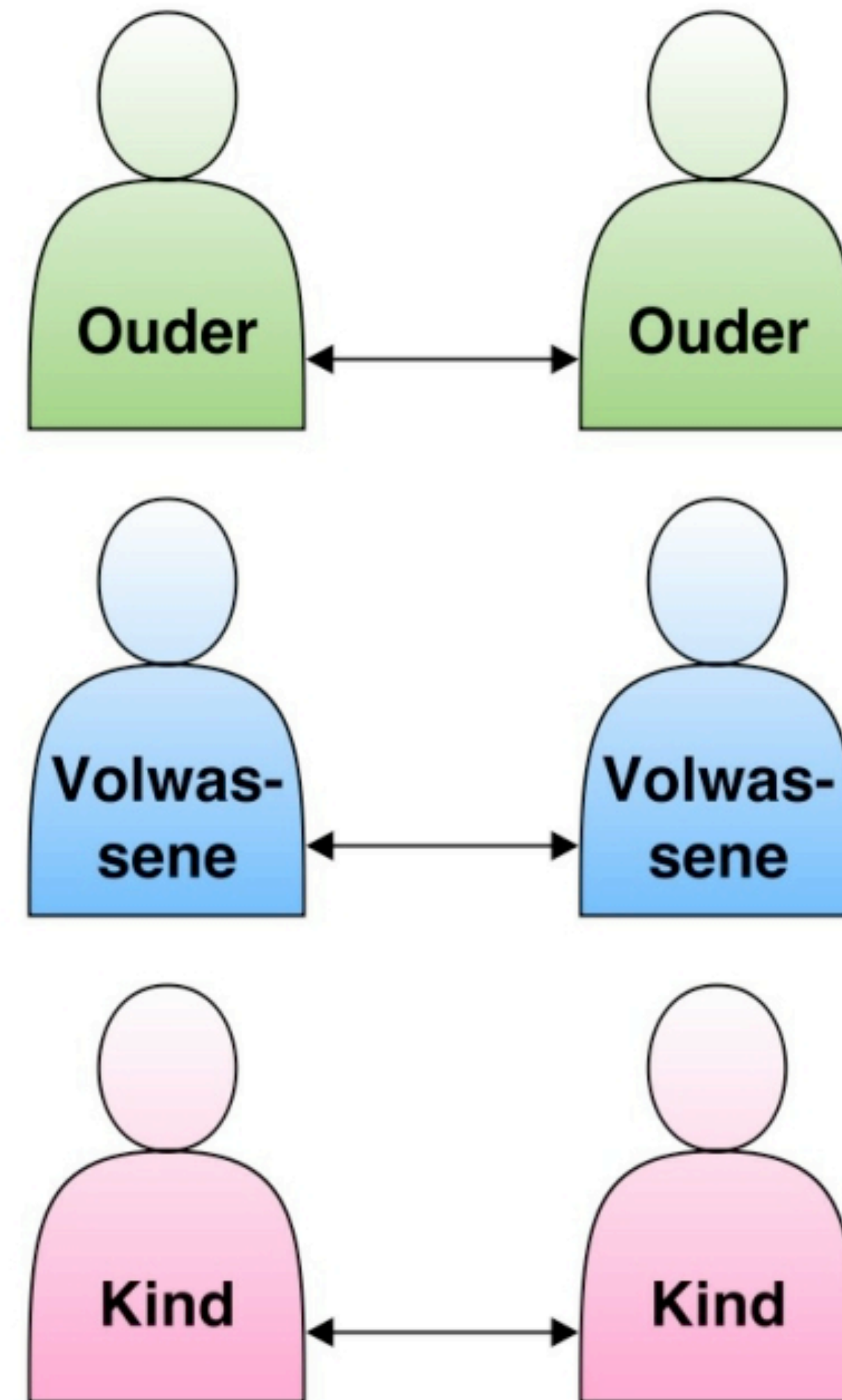
Organisaties waar ik werk/gewerkt heb:

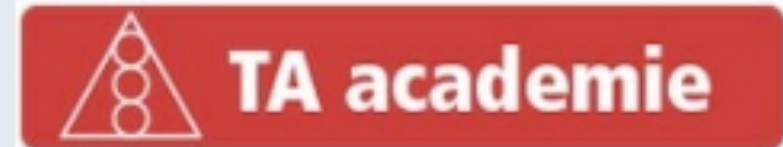

TA academie

Hoe Transactionele Analyse op mijn pad kwam...

Wat is TA?

De Transactionele Analyse is een persoonlijkheidstheorie die is ontwikkeld door de Canadees-Amerikaanse psychiater Eric Berne. TA gaat er vanuit dat onze levensloop wordt bepaald door de positieve en negatieve besluiten die we nemen.

Eigen verantwoordelijkheid, zelfsturend vermogen, praktisch, complexiteit, diepgang, persoonlijkheid, gedrag, communicatie, verandering, autonomie, openheid en warmte tussen mensen, script, dramadriehoek, winnaarsdriehoek, PRO, ijsbergmethode

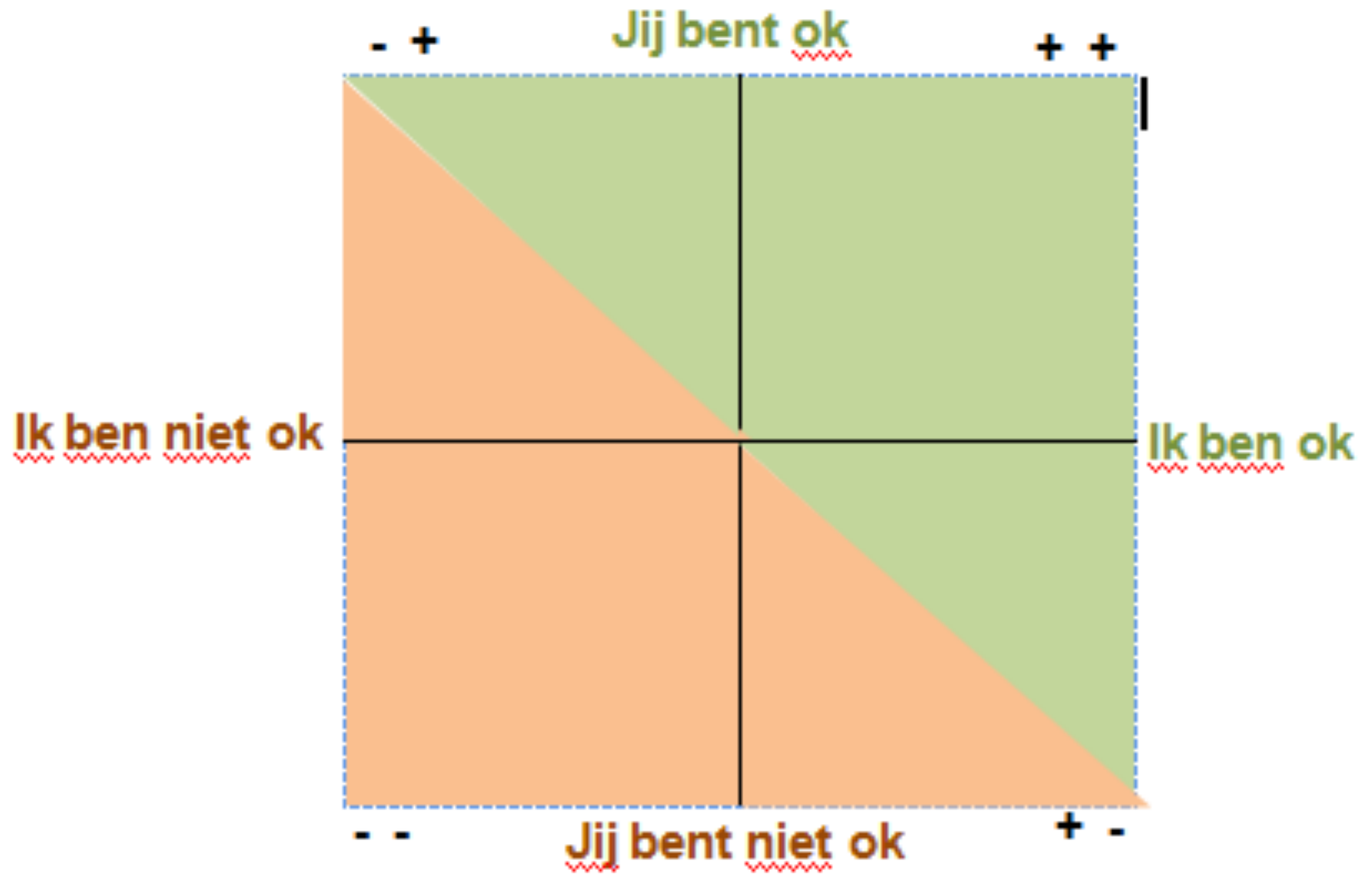
De 3 basisregels van de TA

les 1

- Ik OK jij OK
- ieder mens kan veranderen
- ieder mens kan nadenken

OK
kwadrant-
vensters op
de wereld

De 4 levensposities

Venster	Positie
Ik ben OK, jij bent OK (+/+)	de gezonde positie (groei)
Ik ben OK, jij bent niet OK (+/-)	de arrogante positie (arrogant)
Ik ben niet OK, jij bent niet OK (-/-)	de hopeloze positie (wanhoop, zinloosheid)
Ik ben niet OK, jij bent OK (-/+)	de hulpeloze positie (depressie)

Wat is Transactionele Analyse precies?

Geloof in de **eigen verantwoordelijkheid** en in het **zelfsturend vermogen** van mensen zijn de pijlers onder het denken en doen vanuit de Transactionele Analyse. De Transactionele Analyse (TA) biedt een **praktische**, heldere theorie die voor iedereen te begrijpen is. Toepasbaar in het dagelijks leven en binnen het werk.

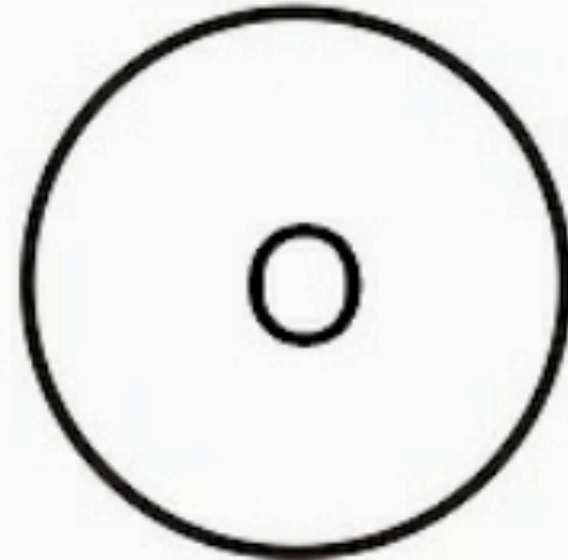
TA is een model dat de **complexiteit** en **diepgang** van jouzelf, jouw relaties, de groepen en organisaties waarin je leeft en werkt, hanteerbaar maakt. Het is een unieke theorie over de **persoonlijkheid** van mensen, hun **gedrag**, **communicatie** en **verandering**.

TA professionals vooronderstellen en onderzoeken **de autonomie** en de eigen verantwoordelijkheid van mensen. De TA is een effectief instrument voor organisatieontwikkeling, coaching, therapie en persoonlijke groei. TA helpt een werkklimaat te creëren dat **autonomie, openheid en warmte tussen mensen** bevordert. Dit leidt tot vitale en flexibele mensen en organisaties.

TA academie

Rollen

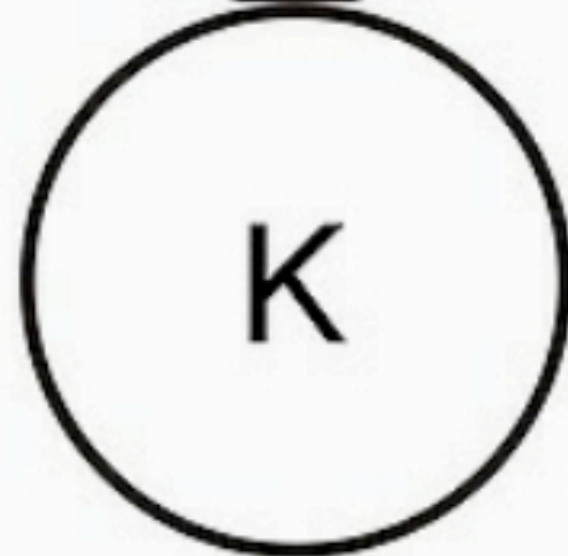
Ouder

Gedrag, gedachten en gevoelens overgenomen van ouders, opvoeders en cultuur.

Volwassene

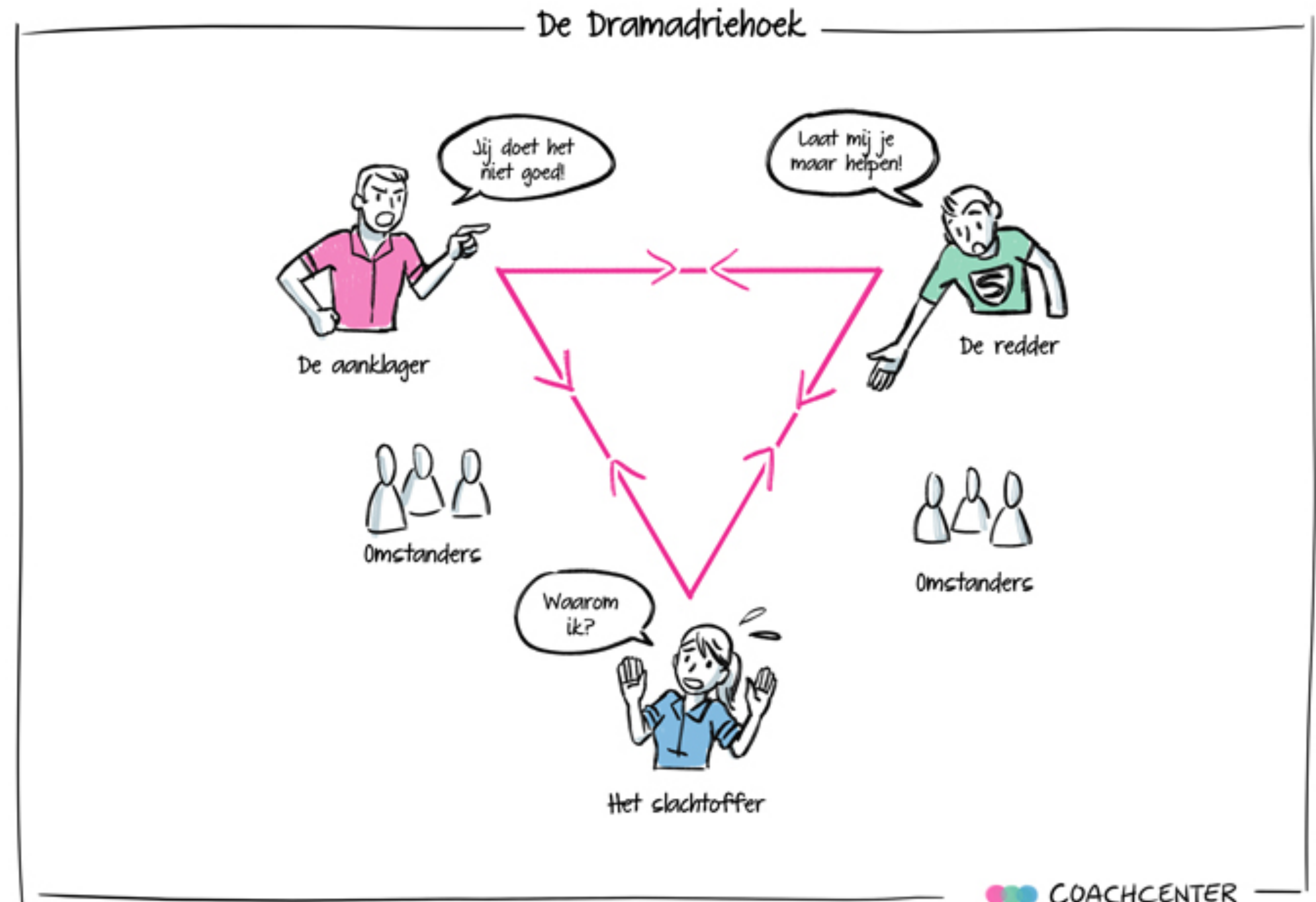
Handelen en oordelen in contact met het hier en nu, zonder oordeel.

Kind

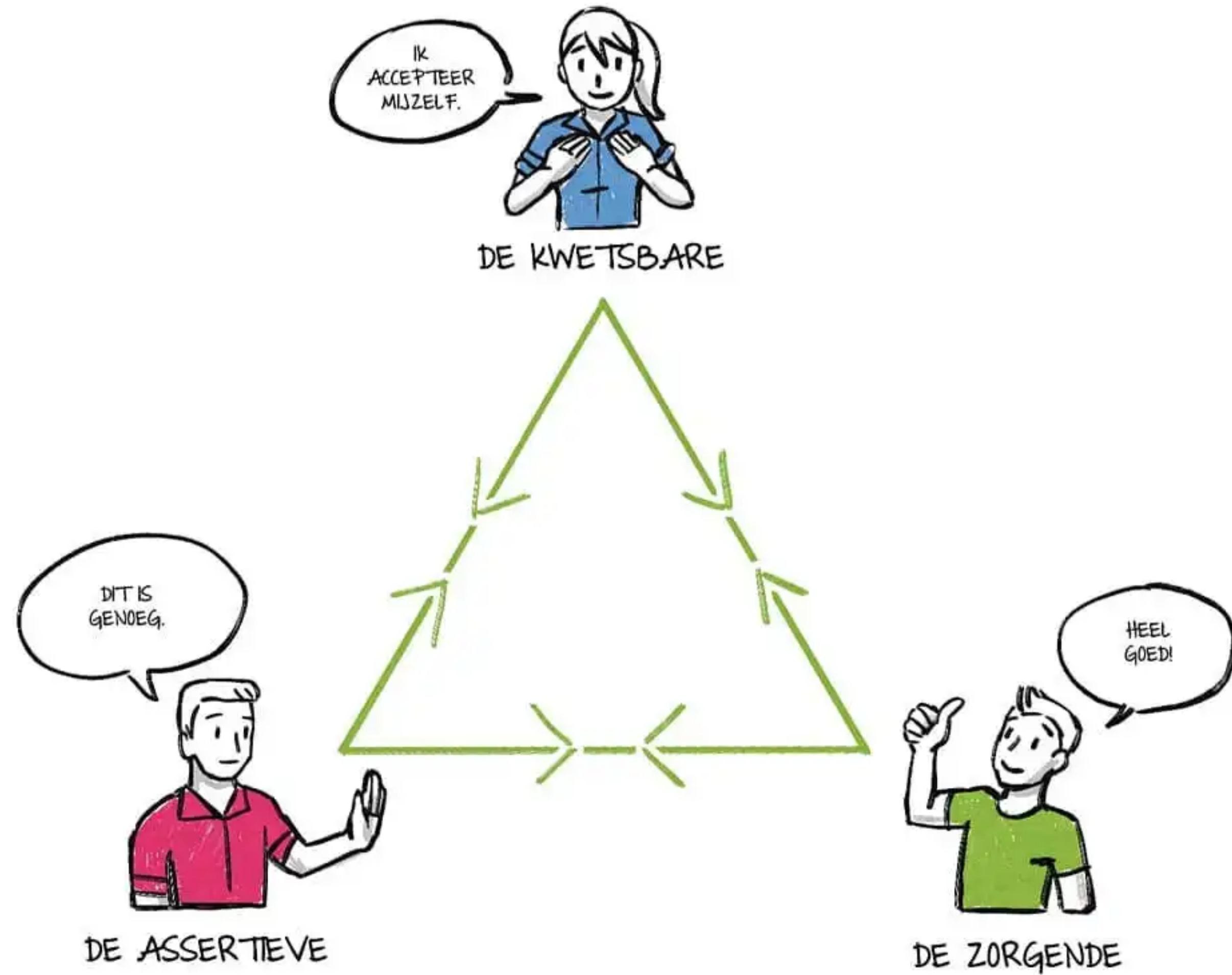
Herhalen van gedrag, gedachten en gevoelens ontwikkeld als kind.

Dramadriehoek
= een model en
metafoor voor
communicatie
en
samenwerking

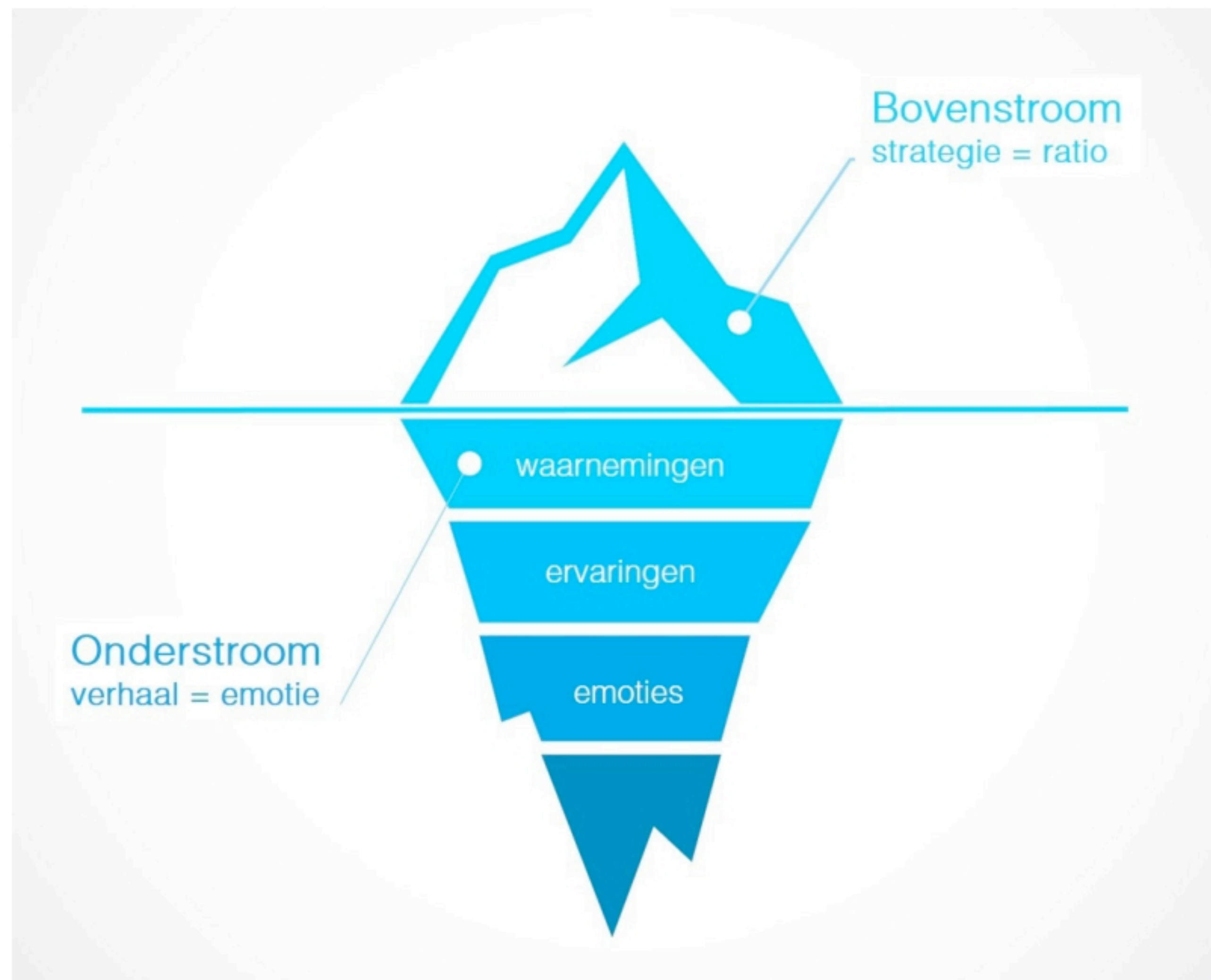

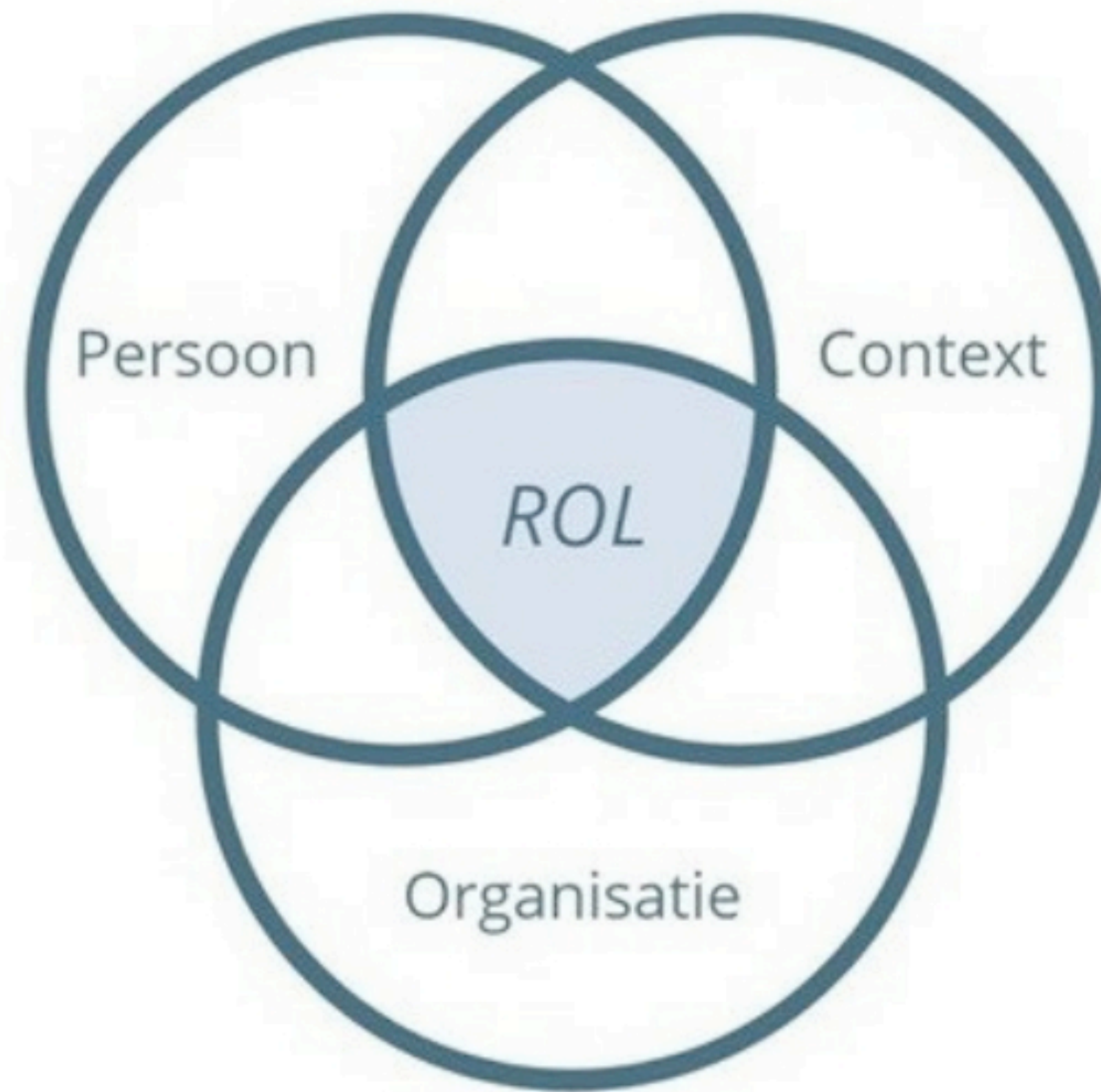
Winnaarsdriehoek
= op basis van
gelijkwaardigheid,
verantwoordelijk-
heid eigen gedrag

DE WINNAARDSDRIEHOEK

IJsberg model

Wat deed TA
met mij?

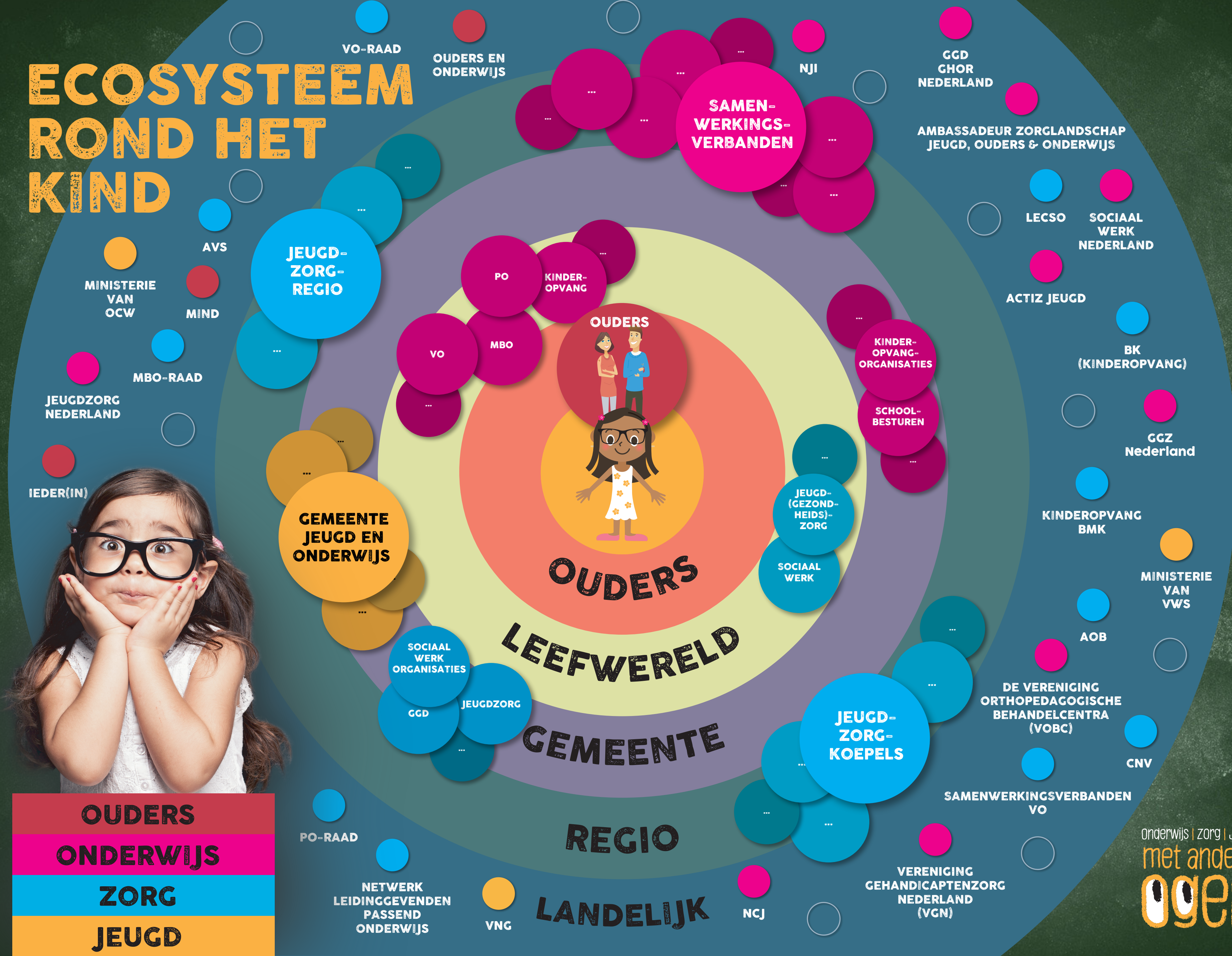
TA academie

MET ANDERE OGEN DOEN-DAG

Hoe zorgt een betere samenwerking tussen onderwijs, zorg
en jeugd voor optimale ontwikkelkansen van kinderen?

ECOSYSTEEM ROND HET KIND

OUDEERS
ONDERWIJS
ZORG
JEUGD